

Malmö högskola

Lärande och samhälle

Barn unga samhälle

Examensarbete

15 högskolepoäng

Fyra lärares tankar om minskat krav på IUP

Four teachers thoughts on reduced demand on the individual development plan

Mikaela Grönvall

Helena Sjöo

Lärarexamen 210hp

Barndoms- och ungdomsvetenskap

Slutseminarium 2013-11-05

Examinator: Anne Harju

Handledare: Mats Olsson

Förord

Vi vill tacka alla respondenter som genom sitt deltagande gjort denna studie möjlig. Vi vill även tacka vår handledare Mats Olsson för visat stöd och engagemang. Utan hans ifrågasättande och respons hade utfallet inte kunnat bli vad det blev. Slutligen vill vi tacka nära och kära som haft tålamod och överseende med oss under processens gång.

Mikaela Grönvall och Helena Sjöo

Abstract

Grönvall, Mikaela & Sjöo, Helena (2013). *Ett förslags konsekvenser – En studie om lärares tankar rörande förändringar kring den individuella utvecklingsplanen*

Malmö: Lärarutbildningen Malmö Högskola

Syftet med denna studie är att beskriva fyra grundskolelärares tankar kring regeringens beslut om färre eller inga IUP:er och vilka konsekvenser det kan tänkas få. Studien har utgått från följande frågeställningar: *Hur beskriver lärarna sin syn på förslaget om färre eller inga IUP:er? Vilka parter anser lärarna att förslaget gynnar/missgynnar? Vilka konsekvenser menar lärarna att färre eller inga IUP:er kan få för den egna arbetsituationen? Hur går lärarnas tankar om att betyget ersätter IUP:n?* För att besvara våra forskningsfrågor har vi redogjort för relevant forskning och teoretiska utgångspunkter kring lärande i relation till bedömning och dokumentation. Genom intervjuer med fyra lärare ville vi ta reda på hur de uppfattade arbetet med IUP, dess syfte och hur de trodde att beslutet skulle påverka inblandade parter. De kvalitativa intervjuerna har transkriberats, sammanfattats och sammanställts i resultatet som tillsammans med hjälp av olika teorier slutligen analyserats och diskuterats utifrån våra frågeställningar.

Sammanfattningsvis pekar resultatet av vår empiri på att lärarna ställer sig positivt till IUP:ns syfte och funktion då den verkar i elevens tjänst. Trots att respondenterna uttalar arbetet med IUP:n som tidskrävande menar de att det nya beslutet kommer ha föga betydelse för den egna arbetsituationen.

Nyckelord: bedömning och dokumentation, inflytande, IUP, lärande, motivation

Innehåll

1 Inledning och bakgrund.....	7
2 Syfte och frågeställning.....	9
3 Litteraturgenomgång	10
3.1 IUP:n	10
3.1.1 IUP:ns framväxt och modell	10
3.1.2 Implementering och arbete med IUP.....	12
3.1.3 Det nya förslaget	14
3.2 Elevdokumentationens olika dimensioner.....	15
3.2.1 Dokumentation vid utvecklingssamtal	15
3.2.2 Dokumentation för mätning	15
3.3 Lärandeteorier	16
3.3.1 Inre och yttre motivation	16
3.3.2 Formativ och summativ bedömning.....	16
3.3.3 Sociokulturellt perspektiv	18
4 Metod och genomförande.....	19
4.1 Metodval	19
4.1.1 Kvalitativ intervju	20
4.2 Urval.....	20
4.3 Genomförande intervju	21
4.4 Etiska principer	21
4.5 Validitet, reliabilitet och generaliserbarhet	22
5. Resultat.....	24
5.1 Lärarnas åsikter om förslaget	24
5.2 Funktion	25
5.3 Dokumentation och arbetsbelastning	26
5.4 Betyget som IUP:ns ersättare	29
6 Diskussion och analys	31
6.1 IUP- för vem?.....	31
6.2 Minskad administration?	32
6.3 Synen på det nya förslaget	33
6.4 Bedömning och lärande.....	34
7 Fortsatt forskning	36
8 Sammanfattning och slutord.....	37
Referenser	38

Bilagor

1 Inledning och bakgrund

Enligt Utbildningsdepartementet (2006) var den individuella utvecklingsplanens (IUP) syfte vid införandet 2006 att hjälpa eleven att nå målen i läroplanen och kursplanerna. Genom IUP:n skulle skola och hem lättare uppmärksamma elevens utveckling. Detta för att stärka elevens och vårdnadshavarens delaktighet i den individuella planeringen och kunna sätta in rätt stöd vid behov (Utbildningsdepartementet, 2008). Läroplanen föreskriver att eleven ska utveckla större ansvar för sina studier samt utveckla förmågan att bedöma sina resultat. Eleven ska kunna göra en egen bedömning av de egna arbetsprestationerna i förhållande till förutsättningar och mål (Skolverket 2011).

När regeringen i januari 2013 presenterade sitt nya förslag om att slopa IUP:er (individuella utvecklingsplaner) i de årskurser eleverna får betyg och färre IUP:er i tidigare årskurser kom skiftande reaktioner.

Förslaget hyllades av Metta Fjelkner, ordförande i Lärarnas Riksförbund, som menade att lärarna äntligen fick gehör. Fjelkner menade att staten därmed nu skulle ta ett större ansvar för skolan och lärarnas arbetsvillkor (Karlsson, 2013-02-06).

Samtidigt kom reaktioner som tydde på motstånd från delar av lärarkåren. Facebookgruppen ”Rör inte vår IUP” uttrycker ett klart budskap genom att ifrågasätta hur utvecklingssamtalen ska fortlöpa utan krav på dokumentation. Många i gruppen menar att lärarens arbetsbörda bör lätta men under inga omständigheter på bekostnad av kvalitativ samverkan med föräldrarna.

Läraren Maria Linder från Dalarnas Universitet reagerade på regeringens förslag och ifrågasatte utbildningsminister Jan Björklunds (Fp) teori om att betyg bör ersätta de skriftliga omdömena.

I betygen saknas den individualisering och tydlighet som de skriftliga omdömena kan erbjuda, inte minst eftersom vi i de skriftliga omdömena kan använda ett språk som kan förstås av elever och föräldrar. (Linder, 2012, 13 november)

Debatterna kring skolvärlden och dess ökade krav på dokumentation har varit het. Enligt Asp-Onsjö (2011) infördes den individuella utvecklingsplanen som en del av formaliseringen av skolan, en verksamhet som allt mer präglades av kontrollprogram,

entydiga bedömningssystem och dokumentation Fokus låg på kunskap som kunde mätas och kontrolleras för att entydigt bedöma (Asp-Onsjö 2011).

Är den individuella utvecklingsplanen ett exempel på formaliserad dokumentation och kommer vi med minskat krav på IUP:n lägga större fokus undervisningen? Eller är den ett hjälpmedel som hjälper eleven att bli mer delaktig i sin kunskapsutveckling? Vi undrar om det är som Metta Fjelkner ovan beskrev, att politikerna äntligen lyssnat på lärarkåren? Är det lärarnas erfarenheter och kunskaper i ämnet som äntligen fått komma till tals?

Vårt huvudsakliga intresse väcktes då Anders Borg (M) och Tobias Tobé (M) (2013) publicerade en artikel i Dagens Nyheter om förslag för att främja svenska elevers studieresultat. Ett av förslagen var införande av betyg i årskurs 3.

När förslaget om färre IUP:er också lades fram ser vi ett tydligt mönster. Mindre formativ bedömning och mer yttre motivation i form av betyg som bot för sjunkande kunskapsresultat. Ur den här aspekten skulle avskaffandet av IUP:n kunna vara ett sätt att bereda vägen för de tidigare betygen som Borg och Tobé förespråkar.

Att kartlägga hela den politiska bakgrunden och debatten rörande skolfrågan överskrider studiens gränser. Då vi kommer att utgå från intervjuer med fyra olika lärare begränsar sig detta **arbete** därför sig till att diskutera lärarnas syn på förslagets konsekvenser.

Ett tillägg som vi i skrivande stund har uppmärksammat på är att riksdagen den 23 oktober 2013 sa ja till att kravet på att skriftliga individuella utvecklingsplaner avskaffas i årskurs 6-9 och reduceras till en gång per läsår i årskurs 1-5. Den information som lämnats i de individuella utvecklingsplanerna ska vid utvecklingssamtal istället förmedlas muntligt. Beslutet träder i kraft den 19 november 2013 (Riksdagen, 2013). Då beslutet kom efter insamlat material begränsar sig arbetet till att diskutera fyra lärares tankar kring regeringens förslag.

2 Syfte och frågeställning

Vårt syfte är att undersöka lärares tankar kring regeringens beslut rörande en IUP per termin i årskurs 1-5 och inga IUP:er i årskurs 6-9. För att beskriva området använder vi oss av följande forskningsfrågor:

- Hur beskriver lärarna sin syn på förslaget om färre eller inga IUP:er?
- Vilka parter anser lärarna att förslaget gynnar/missgynnar?
- Vilka konsekvenser menar lärarna att färre eller inga IUP:er kan få för den egna arbetsituationen?
- Hur går lärarnas tankar kring olika former av bedömning?

Målet med forskningsfrågorna är att beskriva hur de fyra lärarna tänker kring regeringens förslag och vilka konsekvenser det kan komma få för de inblandade parterna.

Våra förhoppningar är att studien kommer bidra till ny kunskap inom området och att resultatet kan fungera som stöd i vår framtida yrkesroll.

3 Litteraturgenomgång

Avsnittets inledande del kommer att behandla IUP:ns historia, implementering och funktion samt information om regeringens nya förslag. I den andra delen kommer vi belysa relevant forskning kring nutida former av elevdokumentation. Eftersom syftet med uppsatsen är att fokusera på om IUP:n har en betydande roll för elevens motivation och lärande kommer vi i den avslutande delen av detta avsnitt att redogöra för relevant forskning och teoretiska utgångspunkter kring lärande i relation till bedömning och dokumentation.

3.1 IUP:n

3.1.1 IUP:ns framväxt och modell

Den största förändringen som kom med Lpo94 jämfört med föregångaren Lgr80 var att styrningen av verksamheten skulle gå från regelstyrt till målstyrt. Många lärare jublade och hoppades på att de tillsammans med eleverna skulle forma det nya lärandet. Detta skulle öppna dörrar för lärarnas egna val, större frihet och utrymme för egna initiativ (Granath, 2008). Friheten som statsmakterna hade gett visade sig innebära begränsningar för lärarna menar Granath (2008). För att kunna garantera att lärarna använde sin frihet under ansvar höjdes kraven på dokumentation, kvalitetsredovisningar, utvärderingar, mätinstrument och internationella jämförelser. Granath (2008) beskriver skolans ökade krav på dokumentation som ”bevis för att målen uppfylls”.

År 2001 tillsatte regeringskansliet en expertgrupp för att undersöka just arbetet med måluppfyllelsen i skolan. Anledningen till detta var att man kunde se ett mönster av allt fler elever som inte uppnått godkänd nivå. Studien visade att endast vissa skolor som genom samarbete mellan lärare och arbetslag hade ett gynnsamt inlärningsklimat. Lärarna hade här goda möjligheter att hjälpa de elever som behövde extra hjälp samt att utvärdera sitt egna arbete. Som en lösning lades ett förslag från expertgruppen i form av en

individuell utvecklingsplan fram. Detta skulle bland annat mildra övergången mellan grundskola och gymnasiet, bidra till lättare planering av arbete i arbetslaget, fungera som samarbete mellan skola och hem samt att lägga fokus på elevens sociala och kognitiva utveckling.

I mars 2005 beslutade regeringen att alla elever skulle ha en individuell utvecklingsplan (IUP) från och med kommande vårtermin. Denna skulle hjälpa eleven att nå de föreskrivna målen i läroplanen och kursplanen. Skolan skulle lättare synliggöra vilken hjälp eleverna behövde och därmed kunna sätta in lämpliga resurser. Den 1 januari 2006 trädde så förändringen i grundskoleförordningen i kraft. Den sa att läraren tillsammans med elev och vårdnadshavare skulle upprätta en individuell utvecklingsplan (Persdotter, 2005, 31 mars). IUP:n skulle också syfta till att beskriva vad eleven skulle göra för att nå målen samt ha en framåtsyftande och positiv framtoning. Vid utvecklingssamtal skulle läraren skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövdes för att eleven så långt som möjligt skulle utvecklas inom ramen för läroplanen och kursplanerna (Lundahl, 2011).

I januari 2008 publicerades regeringskansliet ett nytt beslut som skulle komma att förändra och konkretisera IUP:ns utformande och som skulle träda i kraft i juli samma år. Det då gällande betygssystemets och utvecklingssamtalet samt den framåtsyftande IUP:n gav enligt riksdagen inte tillräcklig information om elevernas kunskapsutveckling i de tidigare årskurserna. Därför skulle nu en mer tydlig information ges till föräldrarna för att upptäcka kunskapsluckor och för att kunna ge eleven rätt stöd. Tidigare fick lärarna inte lämna uppgifter som hade karaktären av betyg, men nu skulle lärare få möjlighet att uttrycka sig i mer betygslänkande former. IUP:ns roll skulle stärkas och innehålla skriftliga omdömen om elevernas kunskapsutveckling i varje ämne. Den skriftliga utformningen av IUP skulle anpassas efter elevens ålder och förutsättningar samt innehålla en bedömning av vilket önskvärt stöd som krävdes för bästa utveckling enligt lokala och statliga styrdokument. Anledningen till detta var att informationen som gavs vid utvecklingssamtalen ofta upplevdes som otydlig. Förslaget, vars syfte var förbättrad information till elev och föräldrar skulle innebära en ökad nationell likvärdighet och minska variationen av elevernas resultat (Utbildningsdepartementet, 2008).

3.1.2 Implementering och arbete med IUP

En utvärdering och uppföljning av de individuella utvecklingsplanerna publicerades år 2007 på Skolverkets hemsida (Skolverket, 2007). Studien handlade om hur arbetet efter införandet av IUP tagit form. Den visade att om IUP:n skulle fungera enligt uppställda syften behövdes olika svårigheter och hinder övervinnas. Exempel som framhävdes var osäkerheten hos lärarna. Problemen låg i oklarheter rörande dokumentationen av nödvändiga insatser och överenskomna åtgärder i anslutning till utvecklingssamtalet. Frågan som lärarna tampades med var om IUP:n skulle fungera som en skriftlig produkt eller om den skulle och fick omfatta hela processen som underlag för utvecklingssamtalet.

Den 1 oktober 2008 övertog Skolverket uppdraget att stödja införandet av en förändrad IUP med skriftliga omdömen från Myndigheten för skolutveckling. I juli samma år hade de också fått i uppgift att sköta revidering av de allmänna råden för IUP:n i enlighet med de nya bestämmelserna och uppföljning av skolornas arbete med IUP samt utvärdering av införandet av skriftliga omdömen. Implementeringsinsatsernas målgrupper var enligt uppdraget huvudmän, rektorer och lärare samt föräldrar och elever.

Myndigheten skulle vidta de åtgärder och genomföra de insatser som bedömdes vara de mest ändamålsenliga för en effektivimplementering. (Skolverket, 2010)

Den behovsinventering som genomfördes och skulle ligga till grund för arbetet visade att stödbehoven omfattade hela processen. Allt från planering av undervisning utifrån de nationella målen till formulering av de framåtsyftande delen av de skriftliga omdömena i IUP:n. Med denna vetskap genomförde Skolverket en enligt redovisningen omfattande insats. Detta i form av spridning av de reviderade allmänna råden, informationsinsatser, konferenser och seminarier samt genom olika typer av stödmaterial. Arbetets utvärdering visar att Skolverket lyckats höja kunskapsnivån hos målgrupperna men ännu inte uppnått den ökade förmåga som var målet med Skolverkets insatser (Skolverket, 2010).

Trots detta presenterade Skolverket år 2011 att arbetet med IUP hade resulterat i att lärandemålen blivit mer konkreta i lärarnas diskussioner och bidragit till att elevernas kunskapsutveckling utifrån ett metaperspektiv fördjupats. Samma år visade Hirsch undersökning på motsatsen då hon skrev om effekterna av oklarheter och bristande information gällande arbetssättet under IUP:ns implementering och hur det fortfarande kunde spåras i skolorna. De summativa delarna i IUP:n visade sig vara mer framträdande än de formativa (Samuelsson, J, 2011 8 mars).

Henning Pettersson beskriver den individuella utvecklingsplanen som ”En mycket grannliga uppgift”, som förutom en grundläggande skrivförmåga och en förmåga att hantera en viss genre för att inte bli kontraproduktiv eller skadlig, framförallt kräver en gedigen utbildning. Han beskriver de negativa reaktionerna som en konsekvens av att nya och för läraryrket tidigare främmande arbetsuppgifter tillkommit på grund av att skolorna inte getts fortbildning eller verktyg för att förstå, genomföra eller dra nytta av de instrument som getts (Pettersson, 2012).

2011 konstaterar Skolverket att texterna som eleverna och föräldrarna gavs måste utvecklas. Möjligtvis är det denna uppmaning som Asp-Onsjö (2011) i en artikel 2011 syftar till då hon menar att texterna i de individuella utvecklingsplanerna då fortfarande lade vikt vid eleven och dennes personliga egenskaper.

I Jönköpings kommun utfördes en undersökning beskriver flertalet berörda låg- och mellanstadielärare deras djupa missnöje med det omfattande IUP-arbetet samt tillhörande dokumentationskrav. De uppskattar tiden till 110-140 årstimmar och beskriver arbetsbördan under perioderna då de har utvecklingssamtal som orimlig. IUP:n tar för mycket tid från undervisningen i förhållande till vad den ger elev och vårdnadshavare (Robertsson, 2013). Detta är något som mellanstadieläraren Susanne Sköld (Leijnse, 2013) även upplever då hon i en artikel i Dagens Nyheter beskriver hur hon utöver undervisning, pedagogiska luncher, rastvakter och lektionsplanering måste skriva 150 omdöme för varje elev två gånger om året.

Även i skrivande stund, drygt sju år efter införandet av den individuella utvecklingsplanen, upplevs svårigheter rörande arbetet med dokumentationsformen (Skolverket 2013). I Mårell-Olssons avhandling framlyfts hur undervisningen påverkas mycket litet av de skriftliga omdömena för varje elev (Skolverket 2013). De digitala verktygen som utformats som stöd i arbetsprocessen används inte fullt ut och förberedelserna inför utvecklingssamtalen sker istället efter en tidigare utformad arbetsrutin. Orsaken till detta är att lärarna är obekanta med de digitala hjälpmedel som erbjuds och efterlyser mer tid och kompetensutveckling för att implementera de nya arbetsprocesserna. Avhandlingen visar svårigheter för lärarna att koppla kursplanens mål till den planerande undervisningen och undervisningen till beslut tagna vid utvecklingssamtalen. Detta blir enligt Mårell-Olsson en omöjlig uppgift att hantera i praktiken (Skolverket, 2013).

3.1.3 Det nya förslaget

Den 6 januari 2013 publicerade utbildningsdepartementet ett nytt förslag som berör lärare och elever i hela grundskolan. Pressmeddelandet innehöll ett förslag om en förändring i skollagens krav på skriftlig information. Att kunskapsuppföljningen fortfarande var central för skolan framlyftes. Eftersom informationen till föräldrarna de senaste åren hade förbättrats på flera sätt genom nationella prov, fler steg i betygsskalan och betyg från och med årskurs 6 ansåg utbildningsdepartementet att en förändring i skollagen var befogad.

Den föreslagna ändringen bestod av:

- I årskurserna 6-9 där eleverna får betyg varje termin avskaffas kravet på IUP helt.
- I årskurserna 1-5 blir IUP kvar, men ska lämnas minst en gång per läsår istället för minst en gång per termin. (Utbildningsdepartementet, 2013)

Vidare framgår också att regeringens utredare Thomas Persson som arbetar med en bred syn av lärarnas administrativa börda, under våren skulle precisera hur förslaget kring skollagens krav på IUP skulle utformas. (Utbildningsdepartementet, 2013)

I en intervju med Lärarnas Riksförbund skriver skolvärlden.se (Karlsson, 2013, 6 februari) om hur ordföranden Metta Fjelkner hyllat förslaget. I artikeln beskriver hon hur IUP länge varit ett irritationsmoment för många lärare. Därför välkomnar hon nu förslaget och menar att sittande utbildningsminister Jan Björklund (Fp) ”äntligen lyssnat på oss”. Vidare menar hon att det krävs att staten nu går in och tar ett nationellt ansvar och ansvar för lärarna och deras arbetsvillkor. I artikeln framgår också orden ”lärare ska vara i klassrummen, inte bli byråkrater”

Argumentet om att lärare ska ägna sig åt undervisning istället för administration återkommer i en artikel i DN där Jan Björklund (Fp) tillsammans med Eva-Lis Sirén, förbundsordförande Lärarförbundet, Bo Jansson, förbundsordförande Lärarnas riksförbund, Anders Knappe (M), ordförande Sveriges kommuner och landsting och Mikaela Valtersson, ordförande Friskolornas riksförbund skriver om *Tio förändringar som ska rädda den svenska skolan* (Björklund, Sirén & Jansson m.fl.2013). På plats två under rubriken ”Minskad administration” beskrivs hur kraven på de skriftliga individuella utvecklingsplanerna under hösten ska minskas. Processer för uppgiftsinsamlingar och

kvalitetsprocesser från skolmyndigheterna ska effektiviseras för att frigöra tid för lärare att lägga fokus på att planera och genomföra undervisningen.

3.2 Elevdokumentationens olika dimensioner

3.2.1 Dokumentation vid utvecklingssamtal

Underlag för utvecklingssamtal, individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen och åtgärdsprogram är de vanligaste formerna av elevdokumentation. Att dokumentationen utarbetas i samverkan med elev och vårdnadshavare och att intentionen är att eleven själv ska ha inflytande och ansvar för sitt skolarbete menar Asp-Onsjö (2012) är en viktig aspekt då ökad delaktighet tycks gynna elevens skolprestation. Trots detta har pedagogerna fortfarande det mest omfattande inflytandet över dokumentationens utformning. Innan elever och vårdnadshavare släpps in i samtalen har ofta viktiga beslut redan tagits (Asp-Onsjö, 2012). Fokus hamnar då ofta på elevernas individuella tillkortakommanden som följd av att det sociala sammanhanget döljs.

3.2.2 Dokumentation för mätning

Dokumentation av eleven kan i vissa avseende fungera som kontrollinstrument eftersom det är skolans ansvar att ge elever särskilt stöd vid behov (Asp-Onsjö, 2012). För att synliggöra svårigheter samt för att kunna möta dessa behov dokumenterar man den pedagogiska anpassningen i detalj. På detta sätt kan eventuella brister synliggöras och dokumentationen kan användas av vårdnadshavare eller elever.

Vallberg-Roth (2009) beskriver hur barnen växer upp med en rad måttstockar och självbedömningar som konstruerar deras identitet. Hon menar att den individuella utvecklingsplanen är ett exempel på bedömning som innefattar värderande dokumentation om, av och för individer, menar hon.

IUP:n föreskrivs ha en formativ funktion som ska lyfta fram elevens utvecklingsmöjligheter och stödja det fortsatta lärandet. Den individuella

utvecklingsplanen ska ha både ett formativt och summativt syfte (Skolverket 2008). Men med de nya bestämmelserna som ovan nämnts rörande upphävandet av betygsliknande omdömen, blir den summativa delen mer framstående (Vallberg-Roth, 2009).

3.3 Lärandeteorier

3.3.1 Inre och yttre motivation

När det talas om motivation för lärande menar Gärdenfors (2010) att det bör delas upp i två delar, yttre motivation och inre motivation. Den inre motivationen innebär att man når tillfredställelse i själva aktiviteten, motivationen kommer alltså från elevens egna drivkrafter. Vid yttre motivationsfaktorer styrs man av en ”belöning” såsom betyg, föräldrars löften eller hopp om framtida karriärer. Förståelsen och motivationen hänger nära samman då sambandet mellan dessa gör att den inre motivationen ökar när man förstår vad man har lärt sig. Det är själva upplevelsen av förståelse som kan driva till ett fortsatt lärande. Vidare menar Gärdenfors att det finns allt för många elever som tappat sin inre motivation på grund av att det är frustrerande att inte förstå. Då hjälper inte heller den yttre motivationen i form av betyg. Lundahl (2011) menar också att yttre motivation kan driva elever till att göra saker rutinmässigt mot sin vilja och anser att det inte främjar den typ av kunskaper som efterfrågas i våra läroplaner.

3.3.2 Formativ och summativ bedömning

Bedömning blir formativ först när bedömningens information används för att förändra och anpassa undervisningen i syfte att möta elevernas lärandebehov (Ridderlind, 2012). Körling (2009) beskriver formativ bedömning som en läroprocess där läraren utmanar kunskap, frågor, dilemman och mål. Hon beskriver vidare processen som stöttande, bekräftande, individuell och framåtriktade och som verkar i elevens tjänst. I *Nya språket lyfter!* (Skolverket, 2011) kan vi läsa hur samtalet har en stor betydelse för utvecklingen.

Samtal som omger läsandet och skrivandet ger eleverna tillfällen att återberätta och beskriva, tolka och förklara, värdera och argumentera samt göra kopplingar till egna erfarenheter och förutsäga vad som kommer att hända. (Skolverket, 2011)

I sådana situationer uppstår tillfälle för formativ bedömning då det är möjligt att använda bedömning i lärprocesserna (Lundahl, 2011). Läraren kan tillsammans med eleven använda olika slag av information från just sådana tillfällen för att se var eleven är, vart hen är på väg och vilket arbete som krävs för att målen ska nås, en formativ återkoppling. Detta ska bidra till en förståelse för hur ”koden ska knäckas”(Lundahl, 2011). Vidare menar Lundahl att den formativa bedömningen genererar effektivitet eftersom eleven lär sig nya strategier och tankebanor men också då de inte upprepar tidigare misstag.

Myndigheten för skolutveckling (2007) beskriver den formativa bedömningen som ett verktyg för lärare i skolans alla år. Att den formativa bedömningen ska innebära kontinuerlig bedömning av eleven för att veta vad denne ska fokusera och utveckla. Detta ska enligt regeringens rapport (2007) hjälpa eleven att bibehålla sin studiemotivation. Precis som den individuella utvecklingsplanens huvudsyfte bidrar således den formativa bedömningen till att forma elevens lärande.

Den summativa bedömningen är till skillnad från den formativa bakåtsyftande och har sitt fokus på resultatet. Denna bedömningsmetod har djupa traditioner inom svensk skola och är också den vanligaste bedömningsformen som elever möter i skolan än idag (Körling, 2009). Körling (2009) beskriver den summativa bedömningen som kunskap som kan dokumenteras för att till slut kunna utvärderas. Det är alltså genom mätbara resultat i form av exempelvis prov, test och läxor som kunskapen bedöms. Just prov som man får rätt och fel på menar Lundahl (2011) är på väg ut. Han understryker dock att summativa bedömningar, framförallt betyg, emellertid med jämna mellanrum hävdas främja lärandet. I detta sammanhang, skriver han, menar man att det ibland behövs en morot eller en piska för att anstränga sig. Petterson (2010) menar dock att den summativa bedömningen inte längre är aktuell som ensam bedömningsmetod. Hon menar att en summativ bedömning nu även kan användas formativt. Exempel på när de summativa bedömningarna uteslutande sker är vid högskoleprov och de olika nationella och internationella utvärderingarna. För att dela in de olika bedömningsstrategierna beskriver hon hur summativt sker på nationell och kommunnivå, medan formativt sker på individnivå (Pettersson, 2010).

3.3.3 Sociokulturellt perspektiv

Som ovan nämns är IUP är ett verktyg som används vid utvecklingssamtal där eleven tillsammans med vårdnadshavare och lärare får en inblick i var eleven befinner sig och vad som behövs för att uppnå de föreskrivna målen. Utifrån detta har vi valt att redogöra för Vygotskijs sociokulturella perspektiv. Det sociokulturella perspektivet har sin grund i att vi genom social interaktion och med stöd från andra utvecklas (Forsell, 2005).

Dysthe (1996) menar att Vygotskij anser att läraren är den som aktivt kan främja utveckling och lärande genom att ingå i inlärningsprocessen. Enligt Forsell (2005) menar Vygotskij att när barnet befinner sig i den proximala utvecklingszonen kan barnet med stöd förbättras och stärkas i uppgifter det inte själv klarar. Jerome Bruner använde ordet ”scaffolding” eller stödstruktur som beteckning för den hjälp som vuxna ger i den proximala utvecklingszonen (Dysthe 1996).

Man använder oftast begreppet då det gäller stöd för enskilda elever som befinner sig i den nära utvecklingszonen, dvs när de kommit så långt de kan för egen maskin och bara kan komma vidare genom att få hjälp av någon som kan mer (Dysthe, 1996 s 56)

Barnets möjligheter att utvecklas stärks således genom att någon med större kunskap stöttar och hjälper barnet och därmed bidrar till vidgade kunskaper. Det är genom samspel med andra, och framför allt i samtal med läraren, som barnet utmanas och därmed kan komma vidare.

4 Metod och genomförande

I det här kapitlet kommer vi att beskriva vilka metoder vi har använt i vår studie för att besvara våra frågeställningar. Här kommer vi även redovisa urvalet och genomförandet av intervjuer samt etiska överväganden.

4.1 Metodval

Syftet med examensarbetet är att undersöka hur lärarna beskriver möjliga konsekvenser av minskade IUP:er. I en kvantitativ studie fokuserar man på mätningen av det insamlade materialet för att sedan tilldela numeriska värden på ett entydigt sätt. Detta tillvägagångssätt blir användbart genom enkäter vid stora undersökningar. Då väljer man att betrakta en egenskap som objekten har. Mängden av det insamlade materialet sorteras för att sedan appliceras i en skala som läses av (Patel & Davidson, 2003). Eftersom vi inte kan mäta våra respondenters tankar och då vi efterlyst reflektioner av förslaget har vi istället valt att driva en kvalitativ ansats på arbetet. En kvalitativ forskningsstrategi är enligt Bryman (2002) induktiv, tolkande och man lägger oftare betoningen på vad som sägs än på insamlingen av data. Enligt Stukát (2005) innehåller de flesta studier både kvalitativa och kvantitativa inslag. I resultatet presenterar vi efter varje del en sammanfattning där vi sammanställer intervju svaren. Detta tillvägagångssätt kan liknas vid den kvantitativa metoden. Därmed kan vi inte göra någon specifik positionsbestämning av vårt metodval utan endast understryka att vi utgått utifrån en kvalitativ forskningsmetod.

4.1.1 Kvalitativ intervju

Den kvalitativa intervjun bör ha som syfte att använda sig av det direkta mötet mellan människor menar Widerberg (2002). Genom att genomföra en kvalitativ intervju skapar vi större möjlighet att följa upp svaren och ställa följdfrågor. Vi har valt att använda oss av denna metod för att vi vill nå en djupare förståelse för hur lärarna förutspår möjliga konsekvenser av förslaget. Bryman (2002) menar att man bör ha ett flexibelt förhållningsätt under kvalitativa intervjuer. Därför valde vi att bibehålla flexibilitet under hela intervjun med både ordningsföljd på frågor samt vid uppföljning av frågor. Vi ansåg att en semistrukturerad intervju skulle bidra till ett flexibelt förhållningsätt. Det innebär att respondenten vet vilket ämne som ska täckas men frågorna ställs i den ordning situationen inbjuder till (Stukát, 2005). Detta gav oss möjlighet att individualisera frågorna så att respondenten lättare förstod frågan. På så sätt kunde vi utnyttja samspelet mellan oss och respondenten för att få så utförlig information som möjligt. Stukát (2005) menar att metodiken ger en möjlighet att vara mer följsam och nå ett djup i svaren. En av baksidorna med kvalitativa intervjuer är att det är att de kan vara tidskrävande att transkribera.

4.2 Urval

Vi har valt att göra vår studie på fyra grundskolelärare som arbetar på olika skolor i en medelstor svensk stad. Skolorna är av stor variation i fråga om storlek, elevernas kulturella-, sociala- och ekonomiska bakgrund. Lärarna är utvalda efter arbetsplats, erfarenhet av läraryrket samt undervisningsämne. Detta har vi medvetet valt då vi önskar att få en allmän uppfattning och för att kunna jämföra lärarnas olika syn. Samtliga lärare har undervisat och satt betyg på elever upp till årkurs sex. De första fyra pedagoger vi kontaktade ställde upp efter att vi informerat om vad vår uppsats kommer att handla om samt i vilket syfte den är i. Vi har valt att inte presentera lärarna närmare då vi vill värna om deras anonymitet. Vi valde att intervjua lärare vi inte har någon nära relation till då vi ville undvika att påverka intervjusvaren med våra personliga åsikter kring ämnet. Respondenterna har vi fått kontakt med på olika sätt. En av lärarna har varit handledare för en gemensam kurskamrat, två via ett motionsinstitut och den sista genom en före detta kollega till en av de två från motionsinstitutet.

4.3 Genomförande intervju

Vid intervjuerna var det viktigt för oss att respondenterna kände sig bekväma att föra en öppen dialog så vi erbjöd dem att välja plats till intervjutillfället för att kunna skapa ett samtalsvänligt klimat. Det har resulterat i att vi har gjort intervjuer i skolmiljö, hemmiljö, kafémiljö samt på ett motionsinstitut. Intervjuerna har spelats in på en privat Iphone och sedan transkriberats. Vid intervjutillfället gav vi respondenterna en kort introduktion om vad intervjun kommer att handla om för att de ska få en inblick i det aktuella ämnet för att ytterligare skapa en bekväm sfär. Eftersom vi valde att använda en semistrukturerad intervju ställde vi förbestämda frågor i en följd som kändes bekväm för samtalet. Detta gav en behaglig stämning under samtliga intervjuer och gjorde det enklare att ställa följdfrågor på respondentens svar. Intervjuerna varade mellan tio till trettio minuter då några talade mycket snabbt och andra gav väldigt djupa ingående svar.

4.4 Etiska principer

Vi har beaktat de fyra huvudreglerna kring forskningens etiska principer enligt Stukát's (2005) beskrivningar samt hur vi har anpassat oss till dessa.

- Informationskravet innebär att respondenterna blir informerade om studien syfte samt att deltagandet är frivilligt och även att de när som helst får avbryta sin medverkan i studien (Stukát, 2005).

Vi informerade våra respondenter om studiens syfte när de blev tillfrågade om deltagande och återupprepade det inför intervjun. Respondenterna blev även informerade om hur svaren kommer att redovisas samt att de är helt anonyma.

- Samtyckeskravet betyder att deltagarna i en studie själv har rätt att bestämma över sin medverkan. Om studien är av etisk känslig karaktär bör samtycke inhämtas från vårdnadshavare (Stukát, 2005).

Som tidigare nämnts deltog alla pedagogerna frivilligt, men vi har tagit hänsyn till tidsbrist och anpassat våra intervjuer till respondentens önskemål om t.ex. plats för intervjun. En av pedagogerna deltog under förutsättningen att de får ta del av studien i sin helhet vilket vi kommer att tillgodose när arbetet blivit publicerat.

- Konfidentialitetskravet betyder att man bör ta hänsyn till att de deltagandes anonymitet. Respondenten ska vara införstådd med att alla uppgifter behandlas konfidentiellt (Stukát, 2005).

Inför intervjuerna informerade vi våra respondenter om att de är helt anonyma, för att säkerställa detta nämns respondenterna inte vid namn, ålder eller kön samt vilka skolor de är verksamma på. Vi har även garanterat våra respondenter om att intervjuerna kommer att raderas från den privata Iphonen när arbetet är publicerat.

- Nyttjandekravet beskriver att den insamlade informationen endast får användas för forskningsändamål. Informationen får inte användas till kommersiellt bruk eller andra icke-vetenskapliga syften (Stukát, 2005).

Vi har garanterat att det endast är vi som utför studien samt vår handledare som kommer att ta del av intervjuerna. Materialet kommer inte att användas utanför den här studien.

4.5 Validitet, reliabilitet och generaliserbarhet

Vår studie är utförd på en liten grupp lärare. Det låga antalet respondenter medför att studiens generaliserbarhet är begränsad. Dessutom utformas arbetet kring IUP olika i olika kommuner.

Innan intervjuerna genomfördes utförde vi en pilotintervju på en pedagog i vår närhet. Pilotintervjun gjorde vi för att pröva våra frågor och problematisera våra egna uppfattningar. Vi ville undvika att ställa ledande frågor. Genom att bearbeta våra intervjufrågor i omgångar tror vi att intervjufrågorna är av god validitet och att svaren verkligen beskriver det vi vill undersöka. Validitet av frågorna innebär att frågorna som ställs mäter det vi avsatt att mäta.

Vi kan inte garantera att respondenterna har svarat ärligt på våra frågor, men vi hoppas att den garanterade anonymiteten gav dem trygghet att besvara frågor av etisk känslig natur. I alla kvalitativa studier är frågan om ärlighet känslig, men vi upplevde att samtalen fördes i en anda av uppriktighet och tror att svaren kan ge ledtrådar till lärarnas erfarenheter och upplevelser av betyg och IUP.

5. Resultat

I detta avsnitt kommer vi att presentera resultatet av vår undersökning. Varje del kommer innehålla en kort inledning och presentation av den övergripande frågan. För att tydliggöra våra resultat har vi valt att redovisa valda citat från intervjuerna utifrån våra frågeställningar. Då det främst är de fyra lärarnas tankar vi vill studera har vi valt att presentera svaren så precist som möjligt. Våra förhoppningar är att resultatet på så sätt tydligt visar lärarnas tankar och garanterar att egna tolkningar lämnas utanför. En sammanfattning med sammanställning av citaten samt komplettering med övriga svar kommer därefter avsluta varje del. För att garantera den anonymitet som utlovats har vi valt att här ge lärarna beteckningarna L1, L2, L3 och L4.

5.1 Lärarnas åsikter om förslaget

I vår frågeställning vill vi veta vad lärarna tycker om förslaget om färre IUP:er. Därför ställde vi frågan om hur de tolkar skolminister Jan Björklunds (Fp) tankar kring förslaget.

(L1) Jag tycker att det är bra att diskussionen är uppe.

(L4) Alltså jag tror att han har tänkt.. ehm.. vinna våra röster tänkte jag säga haha men nej inte riktigt så. Men jag tror att han vill göra det lättare för oss.. Så att jag tror att han försöker underlätta för oss men jag tror inte heller att han förstår att vi har mer dokumentation än IUP:n, IUP:n är ju är ju en grej av massor. Jag tror att han har tänkt att han ska underlätta för oss och att vi ska fokusera mer på undervisningen tror jag.

(L2) Att han har bara tänkt att han ska lätta för lärarna, han har inte tänkt på elever över huvud taget och det är ju inte detta det ska handla om, att vi vill ta bort IUP:n, det handlar om att det stora arbetet runt om kring den, för det är ofantligt mycket arbete. Jag tycker bara att det är korkat, det enda jag tycker att han gör är att röra runt i grytan för att han ska vinna poäng i valet så ser jag det. För att först lägger han in massivt med arbete och sen ett år senare plockar han bort men jag vet inte vem det är han pratar med som tycker att vi ska ta bort IUP.

(L3) Jag vet inte, alltså det är ju jätte svårt med det kan ju vara det att man ska försöka få läraryrket attraktivt, man ska få bra personer att bli lärare, lockande, att locka fler att söka. Det är en förändring i skolan och den har hållit på i ett par år och Björklund vill säkert göra det bästa som han kan bidra med, men han är antagligen inte lärare själv vad jag misstänker och det är lätt att slänga ur sig nånting sånt ” ja men vi tar bort detta så minskar det” och det kan ju vara så att de lärare han har pratat med har tyckt att IUP:n har tagit väldigt mycket tid och då tänkte han väl att då tar vi bort det så kanske det underlättar.

Sammanfattning

Lärarna verkar vara överens om att det är bra att diskussionen om dokumentation är uppe. Åsikterna om förslaget är blandade men en gemensam faktor för tre av fyra lärare är att Jan Björklunds (Fp) syfte tycks grundas i en den egna vinningen. Detta grundas på utlåtande som ”locka fler”, ”vinna röster” och ”vinna poäng”.

De är alla överens om att tanken bakom förslaget är för att lätta på lärarnas arbetsbörda. Två av lärarna bekräftar att förslaget grundas på det tidskrävande arbetet med IUP:n som en arbetslättning men kommenterar inte om förslaget kan komma att ändra på det. De resterande två nämner att förslaget inte är hållbart då fokus inte ligger på eleverna och för att IUP:n endast är en liten del av den arbetsbörda som behövs lättas.

5.2 Funktion

För att ta reda på i vilken omfattning IUP:ns ursprungliga syfte fungerar i praktiken och vad som kommer hända om kravet på den minskas eller helt tas bort ställde vi frågor om IUP:ns funktion och vem som drar nytta av den.

(L4) Jag upplever den faktiskt som bra! Därför att eleven blir mer självmedveten, alltså vilken nivå ligger den på just nu, vad ska den göra för att bli bättre och vad är målet, delmål finns även med i den blanketten som vi har.

(L3) Alltså funktionen är ju att det ska beskriva nuläget och framåtsträvande. Alltså det känns som att det är en kontroll till föräldrarna eller ett underlag till föräldrarna hur det

ligger till nu här mitt i terminen och för att veta så här behöver du göra för att få det här betygen till jul. Så det är väl för eleven. Men oftast är det ju bara ett papper.

Alltså jag upplever den både positivt och negativt. Dels är det positiva när föräldrarna har läst det och vet vad som ska göras för att eleverna ska kunna nå det målet de vill till terminsavslutning. Det negativa är ju att de inte tar sig tid till att läsa igenom det och har de inte gjort det så finns det inte så mycket för oss att göra. Men vi har ju ryggen fri men frågan är ju hur mycket de använder den.

(L1) Min upplevelse är lite diffus, jag tycker det är ett bra och viktigt verktyg för att lyfta fram en elevs utveckling och förmågor och var eleven faktiskt ligger, samtidigt vet jag ju själv eftersom jag jobbat några år nu att det är ett arbete som kan ta väldigt mycket tid.

(L2) IUPns funktion i sig är väldigt, väldigt bra, för det handlar ju om barnets utveckling, vart barnet är någonstans och var det ska hän. Däremot så har det väl.. nackdelen har blivit att IUPn är väldigt stora och omfattade och tar extremt mycket tid att göra.

Sammanfattning

Att arbetet med IUP:n är omfattande och tidskrävande är något som framgår i alla intervjuer. Trots detta ser majoriteten av lärarna positivt på IUP:ns funktion då den är till för eleven och gynnar dennes utveckling. Endast en av de fyra tillfrågade nämner IUP:n som en, för föräldrarna, kontroll för att synliggöra vad som behövs utvecklas.

5.3 Dokumentation och arbetsbelastning

För att ta reda på hur lärares arbete med bedömning och dokumentation kommer ta form om regeringens förslag går igenom ställde vi frågor rörande nuvarande arbetssituation och hur arbetet skulle kunna komma att se ut om förslaget trädde i kraft:

(L2) Alltså ja mallen finns ju för det är ju lgr11 och den måste vi utgå ifrån, målen 1-3 4-6 7-9. Så den finns ju och den kommer man att använda sig av och sen kommer man göra som man har gjort förr, när man gjorde egna anteckningar som jag fortfarande gör men mer väl att man inte "behöver" samla det i elevernas mappar som de har i arkivet men jag tror inte att någon kommer att sluta med det för det handlar ju återigen om vår yrkesstolthet och vår profession, ska jag sitta framför en förälder och inte ha på fötterna

utan bara säga ja det går bra fortsatt så, det finns ju inget värre man måste ju ha någon struktur på det.

Vi lärare har en profession att faktiskt göra bedömningar på rätt sätt så att jag tror att om den tas bort så kommer nog rektorerna att bestämma att det kommer finnas någon form av det i alla fall för att annars så blir det svårt, det är ju en skyldighet.

Ja alltså fördelen är ju tiden men allt runt omkring.. som att man ska städa själv och vi har rastvakt som att man snart blir knäpp i huvudet och det är klart att vi ska vakta våra barn men jag menar att jag är ute mellan 100-150 minuter i veckan och då ska man ändå hinna ha planeringstid, allting krymper därför att man måste ta hand om hela barnet så klart men mer resurser för att vi ska kunna vara i klassrummet för att undervisa för det är det vi har utbildat oss till.

(L4) Det som jag tycker är lite jobbigt det är att det är väldigt mycket utöver undervisningen som läggs på det här, alltså mycket tid.. Ja då får man ju köra bara på omdömen ju, det blir ju.. då är ju inte eleven med i det hela, då är det ju bara läraren. Så att jag kan ju tycka att man kan fortfarande ha kvar IUPn men ta bort allt det andra.. typ omdöme till exempel, det skulle jag kunna tycka, för det är ju i stort sätt samma sak.

(L3) Visst, för en del lärare kommer det säkert underlätta för men för mig kommer det inte bidra till så mycket förbättring eller minskat arbete. Jag kommer att fortsätta som jag alltid har gjort innan, det kommer ju inte att vara någon skillnad. Den enda skillnaden är det är ju tiden att skriva till föräldrarna, till eleven det här sammanställda pappret som de får på ett dokument det är bara den tiden som försvinner, ingenting annat.

Jag skulle nog vilja ta bort allt runt omkring istället, för att du är inte riktigt lärare idag utan det är allt det där andra, och det tar mycket större tid... samtal hem, man ska bli betrogen med alla former av program som man ska kunna idag, jag ska lägga arbetsuppgifter som är formativa och de vill jag ju tid på och lära mig det och göra det bättre, förbättra det. Alltså, nu kommer detta kanske låta jätte dumt men allt arbete kring eleven tar väldigt mycket tid. Rastvakt, hur det går i de andra ämnena, man behöver ringa hem till föräldrarna, mentorsamtal. Det är positivt men det tar väldigt mycket tid från min yrkesroll som lärare i klassrummet eller med eleverna. Möten tar också väldigt mycket tid, men man kan ju inte ta bort det för då försvinner ju helheten men det är väldigt.. eller jag hade nog velat ha mindre elever per lärare, för att hinna med allting. Det tror jag hade passat bättre istället.

Alltså den totala arbetsbördan kommer väl inte lätta för dokumentationen måste finnas där ändå. Men tiden det tar att sitta och skriva den här som kanske tog två dagar den försvinner och den är ju väldigt stressande i sig själv så på det sättet kan jag väl känna att det är skönt att man slipper den. Men däremot kommer det att ställas högre krav på både eleven och föräldern för att de måste ju vara mer aktiva själv.

(L1) Det är en hög arbetsbelastning för lärarna. Färre IUPer ger ju mer tid. IUP-skrivandet är ju tidskrävande, inget snack om saken. Men återigen, jag försöker att i min planering att hela tiden ha det i åtanke att - just det nu har vi jobbat med mellankrigstiden, glöm nu inte att titta i matrisen och ändra och kommentera så att eleverna får feedback och att det hela tiden blir löpande. Så fort man är klar med ett arbetsområde måste man sitta ner och fylla i den här IUP:n så att när det väl är dags för utvecklingsamtal och liknade så ska arbetsbördan inte bli så stor och man är förberedd. Det kommer jag fortsätta med även om det inte just heter "IUP" längre.

Sammanfattning

Gemensamt för alla informanter var åsikten att någon form av dokumentation ändå skulle krävas för att kunna ge en rättvis bedömning eller betyg. Detta skulle för de tillfrågade leda till ett oförändrat arbete i fråga om dokumentation av elevernas prestationer och utveckling.

Ingen av de tillfrågade uttryckte att förslaget skulle göra någon skillnad för undervisningen även om en av lärarna svarade att det skulle ge mer tid. Trots mer tid skulle undervisningen i sig samt bedömningen av elevernas prestationer vara oförändrad.

Alla lärare menade att arbetsbördan inte alls, eller mycket litet skulle minska. Något som upprepades var åsikter om övriga arbetsuppgifter som istället borde ses över eller tas bort.

5.4 Betyget som IUP:ns ersättare

Med intervjufrågorna ville vi undersöka hur lärarna tror att eleverna upplever att bli bedömda, hur pass medvetna eleverna är om processen samt hur lärarna själv arbetar med att bedöma.

(L2) Jag kan säga så här, nyligen släppte jag en sexa och de mådde dåligt, ja sämre än andra elever för det var en väldig hysteri för de visste att de blev bedömda för allting och det var prov och det var nationella prov framför allt, så att dom märkte av det och de mådde dåligt av det. Nu har jag en fyra och då är det ju inte jag lika påstridig heller om att prata om det, vi pratar ju inte om betyg och man pratar inte lika mycket om bedömning med dem så att jag tror inte att de märker av det så hemskt mycket än.

(L3) De vill ju ha bra betyg, det är det absolut viktigaste. Hela tiden handlar det om att de ska ha bra betyg och de ska ju ha A, det är viktigt att ha ett A. Varav jag försöker poängtera att det är processen i sig som är viktig. Om jag får ett A denna gången på den här arbetsuppgiften så behöver det inte betyda att jag får ett A i betyg utan det är ju bara ett omdöme för det området. Ehm.. jag tror nog de är nog påverkade, de blir nog rätt påverkade. Men det kan ju bli ett stressmoment i sig själv eller usch ja jag vet inte, det är jättesvårt jag har inte tänkt på det.

(L4) Jag tror att det är lite blandat, vissa upplever det som jobbigt att bli bedömda liksom därför att det är oftast de som är lite svagare och sen finns det ju de som hela tiden jagar en bedömning, ” bedöm mig, bedöm mig, vad vart det som saknas, vad ska jag göra för att bli bättre” och så. Så jag tycker att det är lite blandat, jag skulle vilja säga hälften/hälften. Hälften tar det liksom som konstruktiv kritik och vill bli bättre och andra tar det som ”nej vill inte bli bedömd för att allt går ändå ”skit” typ.

(L1) Jag tror säkert det är många som tycker att det är jobbigt sen tror jag det finns de som tar det lite mer lättsamt, vissa elever har väldigt stora krav på sig själv, men säkert också från sin omgivning. Dessutom tycker jag att eleverna väldigt ofta är fokuserad på betyg och omdömen, jag försöker få dem att lära sig och när de visar att de lär sig så kommer bra betyg på automatik. Jag försöker tona ner det här, att de är väldigt så här ”var det ett A? var det ett C? kommer jag att få ett E? Vad blev det, vad är det?”. Jag tycker att det blir för mycket, de ska hellre fokusera på att lära sig.

Sammanfattning

Då vi frågade lärarna hur de tror att eleverna upplever att bli bedömda, blev det övergripande svaret är att det finns ett stort fokus på själva betyget vilket av lärarna upplevs som mycket stressande för eleverna. Gemensamt för alla tillfrågade är också att detta bidrar till att läroprocessen hamnar i skymundan.

6 Diskussion och analys

Vi kommer i detta avsnitt presentera diskussion och analys integrerade i texten i form av egna tolkningar av vår empiri i förhållande till teori och frågeställningar. Även vår slutsats kommer löpande och avslutande presenteras i denna del. Vi vill understryka att undersökningens omfattning begränsar sig till att endast fastställa likheter och skillnader mellan de tillfrågades svar och analysera dessa utifrån den teoretiska bakgrunden som ovan presenterats. Vi har i vårt arbete försökt klarlägga lärares beskrivningar av hur arbetet med bedömning och dokumentation kommer ta form om regeringens förslag går igenom.

6.1 IUP- för vem?

Resultaten från våra undersökningar visar att majoriteten av lärarna har en positiv inställning till IUP. Framförallt är lärarna överens om att IUP:n är till för eleverna och deras självmedvetenhet. Resultatet visar att lärarna delar Lundahls (2011) beskrivning av IUP:ns ursprungliga syfte som framåtsträvande. Vi tycker oss även kunna urskilja likheter i resultatet och Körlings (2009) beskrivning av den formativa bedömningen som stöttande, bekräftande, individualiserande, framåtriktade och som verkar i elevens tjänst.

Regeringens tanke (2008) om att ge en mer tydlig information till föräldrarna för att upptäcka kunskapsluckor och kunna ge eleven rätt stöd uppfattas inte på samma sätt av de tillfrågade. Att endast en av lärarna nämner IUP:ns funktion som kontroll till föräldrarna tolkar vi som att Utbildningsdepartementets (2008) eftersträvan med IUP:n för att synliggöra elevernas utveckling för vårdnadshavare, inte nått önskat resultat. Inte heller skolans möjlighet att nyttja IUP:n som ett verktyg för att kunna sätta in rätta resurser vid behov nämns av någon av lärarna. Därmed kan vi i resultatet inte se några spår av att IUP:n som dokumentationsform liknar det Asp-Onsjö (2012) beskriver som ett kontrollinstrument för att ge eleverna särskilt stöd.

Vi ser en osäkerhet bland lärarna om den individuella utvecklingsplanens fulla syfte och funktion. Då skolan och vårdnadshavarna utifrån resultatet sällan nämns i sammanhanget rörande IUP:ns funktion och syfte blir det tydligt att lärarna anser att det framförallt är eleven som gynnas av denna dokumentationsform. Därmed blir det, enligt lärarna, således barnen som kommer att påverkas negativt om förslaget går igenom. Även

om lärarna lyfter fram IUP:ns betydelse för eleverna är det underförstått att det sker i samverkan med läraren själv. Att det är läraren som utformar IUP:n som genom utvecklingssamtalet ska synliggöra vart eleven är och ska hän har likheter med Vygotskijs teori om den proximala utvecklingszonen (Dysthe, 1996). Med hjälp av vägledning och samarbete med läraren kan eleven få hjälp att komma vidare. Vi tolkar det som att lärarna med självklarhet intar en roll som stöd i elevens utveckling och menar att IUP:n kan vara ett verktyg som möjliggör detta.

6.2 Minskad administration?

Förslagets argument om att minska administrationen för lärarna och därmed frigöra tid för större fokus på planering och undervisning (DN, 2013), får inget stöd av vår undersökning. Ingen av de tillfrågade vid något tillfälle menar att innehållet i deras undervisning skulle påverkas. Tidsmässigt skulle det inte heller innebära några stora förändringar eftersom det ändå skulle krävas någon form av dokumentation om förslaget gick igenom. Därmed skulle detta bidra till, med undantag för kravet på omdömen i alla ämnen, ett oförändrat arbete i fråga om dokumentation av elevernas prestationer. Endast en lärare uttryckte att det nog kunde kvitta då hen innan införandet bedömt och dokumenterat på samma sätt som idag och oavsett beslut även skulle fortsätta så i framtiden. Detta uttalande styrker Mårell-Olssons (2013) resultat då hon menar att de verktyg som utformats som stöd inte anammas av lärarna som istället utformar utvecklingssamtalen enligt tidigare utformade arbetsrutiner. Två av lärarna nämner begreppet ”ha ryggen fri” och en annan beskriver vikten av underlag och att ”ha på fötterna” för att kunna göra en rättvis bedömning. Vi tolkar detta som att det underförstått finns en outtalad regel som beskriver självklarheten i att eleven har rätt till dokumentation som beskriver den egna utvecklingen.

Det som återkommer i alla intervjuer är kommentarerna om dokumentationen och tidspressen. Eftersom samtliga av de tillfrågade vid upprepade tillfällen kommenterat detta anser vi att det är av hög relevans att nämna eftersom det rör lärarnas arbetssituation. Att dokumentera alla elevers prestationer i förhållande till, de i läroplaner, föreskrivna målen ses av samtliga som en arbetsbörda. I likhet med Susanne Skjöld (Leijnse, 2013) och lärarna i Jönköpings kommun (Robertsson, 2013) som nämns i teoriavsnittet, visar resultatet att IUP-arbetet är omfattande och tidskrävande.

Vi antog före intervjuundersökningen att majoriteten av lärare skulle finna förslaget mycket positivt, inte minst sedan vi, både genom media och av erfarenheter från vår verksamhetsförlagda tid, upplevt ett missnöje med arbetet. Båda hade uppfattningen om att IUP:n uppfattades som extraarbete och en onödig dokumentationsform. Men i empirin fann vi belägg för att detta inte helt och hållet stämde. Trots såväl direkta som indirekta frågor i ämnet till samtliga fyra informanter var uppfattningen att de, trots arbetsbördan, ansåg att elevens utveckling var viktigare och gynnades av IUP:n. Att de negativa reaktionerna är en konsekvens av de nya och för läraryrket tidigare främmande arbetsuppgifter som tillkommit och som beror på bristande fortbildning eller verktyg för att förstå, genomföra eller dra nytta av de instrument som getts (Pettersson, 2012) kan vi inte styrka då det ligger utanför resultatets innehåll och studiens omfattning. I anslutning till ovanstående svar stötte vi i resultatet däremot på ytterligare företeelser kring relevansen av det nya förslaget som begränsade sig till att lätta arbetsbördan genom minskat krav på dokumentation. Vi kan genom lärarnas beskrivningar urskilja en önskan om en alternativ arbetslättning som innefattar övriga arbetsuppgifter och som istället borde ses över. Resultatet visar att de största tidstjuvarna är rastvakter, möten och städning. Istället för att ta bort IUP:n som är viktig för elevens utveckling tycker lärarna att skolan istället behöver mer resurser för att kunna utföra det dem blivit utbildade till, nämligen att undervisa.

6.3 Synen på det nya förslaget

Åsikterna kring syftet med förslaget varierar. Vi tycker oss kunna urskilja en ironi i samtliga intervjuer då skolminister Jan Björklund (Fp) förs på tal. Ingen större enighet kan urskiljas förutom att Björklunds tanke bakom att lätta på lärarnas arbetsbörda uppfattas som god. Vad Björklunds egentliga syfte är, fyller lärarna själv i, genom att antyda att förslaget tillkommit för att vinna röster inför valet 2014. Motsägelserna i lärarnas svar tolkar vi som oförståelse för Björklunds tanke bakom förslaget. Utifrån den forskning och de teorier denna studie innefattar ställer vi oss också frågande till vad förslaget grundas på.

Utifrån resultatet kan vi alltså, trots den höga arbetsbelastningen, inte se att lärarna förutspår att förslaget skulle innebära någon konsekvens för det egna arbetet med dokumentation. Att resultatet även visar att undervisningen och bedömningen i stora drag kommer fortlöpa som tidigare tyder på att arbetssituationen varken kommer gynna eller

missgynna. Trots att vi tycker oss kunna urskilja att de tillfrågade ser positivt på förslaget grundtanke, nämligen att mer tid bör läggas på undervisningen skiljer sig åsikterna om vilka åtgärder som krävs. Mette Fjelkners (Skolvärlden, 2013) uttalande om att lärarna i och med förslaget äntligen blivit bönhörda överensstämmer därför inte helt med studiens resultat. En av de tillfrågade nämner under intervjun att Björklund med sitt förlag tänkt på lärarna och inte eleverna. Att två av lärarna nämner att förslaget inte är hållbart eftersom de anser att det inte grundas på elevernas vinning är också något som styrker detta påstående.

6.4 Bedömning och lärande

En annan aspekt av IUP:n som framkom genom undersökningen är lärarnas beskrivningar av skillnaden av elevens syn på lärandet under betygssättning. Lärarna anser betygen som stressande och att de skapar en oro hos eleverna. Fokus anses av lärarna ligga på resultatet, i denna mening betyget som motivation.

Avsaknaden av förståelse för den egna lärandeprocessen tycks enligt lärarna bli mer framträdande hos eleverna när de får betyg. De tillfrågade bekräftar därmed Gärdenfors (2010) teorier kring hur den inre motivationen blir lidande om man inte förstår vad det är man har lärt sig. Att eleven bara studerar för att få ett ”bra betyg”. En av våra informanter nämner upprepade gånger att eleverna missar läroprocessen i hetsen i att uppnå bra betygen. Eftersom själva betyget är av summativ karaktär menar hen precis som Lundahl (2011) att man kan använda olika slags informationsredskap som exempelvis IUP:n för att tillsammans med eleven se vart hen är och vad som krävs för att målen ska nås och göra en formativ återkoppling. Ett borttagande av denne kan därför ses som en strävan mot en skola mer präglad av summativ bedömning. Förslaget om tidigare betyg för att främja studieresultatet (DN, 2013) som nämns i inledningen stärker även denna uppfattning.

Att de tillfrågade beskriver hur elevernas fokus på lärandeprocessen försvinner vid betygsättning tolkar vi som en negativ inställning till denna typ av bedömning ersätter IUP:n. Detta grundar vi på att resultatet pekat på motsatta beskrivningar rörande bedömning i samband med IUP. Däremot tycker vi oss kunna ana att lärarnas uppfattning talar för det som Lundahl (2011) beskriver då han menar att summativa belöningar som

betyg emellertid hävdas främja lärandet då det ibland behövs en morot eller piska för att anstränga sig. Lärarnas beskrivningar om hur eleverna känner oro, hysteri och press tyder på att betyget trots allt påverkar dem och att det har betydelse. Trots att lärarna anser att lärandeprocessen kommer i skymundan verkar betyget ändå ha en motiverande effekt.

Vi ser upprepade gånger prov på hur lärarna ifrågasätter tanken bakom förslaget. Lärarna är inte överens med förslagsställarna om vad som gynnar eleven. Något som genomsyrar hela studien är att vi vid upprepade tillfällen kan urskilja meningsskiljaktigheter mellan de tillfrågade lärarna och beslutsfattarna. Utifrån de teorier vi använt oss av ser vi inga spår av att förslaget grundats på den forskning som går i linje med IUP:ns formativa syfte och som lärarna tycks värna om. Vi finner det uppseendeväckande att man väljer att bortse från de positiva möjligheterna IUP:n har att erbjuda och som efter endast sju år döms ut och ska ses som en administrativ börda.

För ett ögonblick anar vi något som liknar Granaths (2008) beskrivning av lärarnas förhoppningar vid övergången från det regelstyrda till det målstyrda, en möjlighet till större frihet och med utrymme för egna initiativ. Men vår empiri visar inget som tyder på att förslaget skulle lösa befintliga problem. Inte heller ser vi spår som tyder på det Asp-Onsjö beskriver med att IUP:ns fokus ligger på kunskap som kan mätas och kontrolleras, tvärtom. Att IUP:n minskas eller försvinner helt samtidigt som Alliansen uttrycker en önskan om tidigare betyg liknar snarare Körlings (2009) beskrivning av den summativa bedömningen som synliggör den kunskap som kan dokumenteras för att till slut utvärderas.

Att ta bort en bedömningsform för att ersätta den med en annan ser vi därför endast som ett politiskt ställningstagande i frågan om vilken form som beslutsfattarna anser vara det bästa alternativet. Vi ser inte hur detta ska lätta lärarnas arbetsbörda och anser därför att detta är en fråga som består att svara på.

7 Fortsatt forskning

Då studien endast berör lärarnas antagande om hur den vardagliga situationen skulle kunna te sig efter en ny ordning är det svårt att lägga fram förslag på framtida forskning rörande det nya förslaget. Vi förutser dock att intressanta jämförelser och undersökningar kan vara möjliga och aktuella att titta närmre på om förslaget går igenom. Däremot har vi hittat andra intressanta delar som är värda att följa upp. Bland annat lärarnas egna uppfattningar om vad som ligger till grund för tidsbristen. Vilka alternativa vägar eller medel finns för att lösa detta problem och vad exakt efterfrågas? Vi tror att det kan vara av värde för politikerna att få en djupare inblick och större förståelse genom en reell insikt i verksamheten. Därför hade det varit intressant att ta reda på vilken bild politikerna har av skolans verksamhet och jämföra med skolans egen uppfattning. Vilket inflytande har lärare och skolpersonal i de beslut som tas? Då förslaget om tidigare betyg står för dörren hade en studie kring tidigare upplevelser och erfarenheter av detta därför kunnat vara relevant att fördjupa sig i. Vilken typ av bedömningsform har historiskt sätt gynnat elever mest enligt kunskapsundersökningar och skulle detsamma fungera idag? Vad som framkom i undersökningen är att lärarna uteslutande anlade ett barnperspektiv vid frågan om arbetet med den individuella utvecklingsplanen. En annan vinkel av detta arbete hade därför kunnat utformas genom att undersöka hur eleverna själva beskriver och uppfattar förslaget av att minska eller helt ta bort IUP:n.

Vi ser hur lärandeteorier, avhandlingar och analyser rörande inre motivation och formativ bedömning förbises och ersätts med yttre motivationsmoment som prov och betyg. Därför tycker vi oss kunna ana en trend som påminner om den gamla skolans traditioner rörande lärande och bedömning. Att den moderna forskningen inte tycks tas i åtanke ser vi som oroväckande. Att beslut ska byggas på erfarenheter och modern forskning som baserats och undersökts i det samhälle vi lever och verkar i är ett förgivettagande som inte stämmer överens med verkligheten. Att lärarnas behov tillgodoses framför elevernas utan förankring i varken forskning eller stöd från lärarkåren ser vi inte kunna gynna någon part på längre sikt. Våra förhoppningar är därför att framtida forskning på området kommer synliggöra kunskap om hur skolan ska organiseras och utvecklas på bästa sätt.

8 Sammanfattning och slutord

Syftet med detta arbete var att få en bild av lärarnas tankar om regeringens förslag om att minska IUP-arbetet i årskurs 1-5 och helt slopa IUP:n för alla elever som får betyg. För att få en bredare bild av lärarnas synpunkter gällande bedömning och lärande ville vi också beskriva hur de ställer sig till IUP:ns funktion i förhållande till betyg.

Sammanfattningsvis pekar resultatet av vår empiri på att lärarna ställer sig positivt till IUP:ns syfte och funktion då den verkar i elevens tjänst. Förslaget vars argument var att lätta arbetsbördan genom att minska administrationen för lärarna tycks enligt vår undersökning inte överensstämma med lärarnas uppfattningar eftersom de menar att arbetsbelastningen inte kommer lätta om förslaget går igenom. Därmed kan vi konstatera att lärarna är överens om att förslaget inte löser några befintliga problem och att ett genomförande kommer ske på bekostnad av eleverna.

Referenser

Litteratur

Bryman, A. (2002). *Samhällsvetenskapliga metoder*. (1. uppl.) Malmö: Liber ekonomi.

Dysthe, O. (1996). *Det flerstämmiga klassrummet: att skriva och samtala för att lära*. Lund: Studentlitteratur.

Forssell, A. (red.) (2005). *Boken om pedagogerna*. (5., [rev. och utök.] uppl.) Stockholm: Liber.

Granath, G. (2008). *Milda makter! : utvecklingssamtal och loggböcker som disciplinerings tekniker*. Diss. Göteborg : Göteborgs universitet, 2008. Göteborg.

Gärdenfors, P (2010). *Lusten att förstå: om lärande på människans villkor*. 1. utg. Stockholm: Natur& kultur

Illeris, K. (2009). *Lärande*. (2., [rev. och utök.] uppl.) Lund: Studentlitteratur.

Körling, A. (2009). *Vägen till skriftliga omdömen*. (1. uppl.) Stockholm: Bonnier utbildning.

Lundahl, C (2011). *Bedömning för lärande*. Stockholm: Norstedt

Mårell-Olsson, E. (2012). *Att göra lärandet synligt? [Elektronisk resurs] : individuella utvecklingsplaner och digital dokumentation*. Diss. Umeå : Umeå universitet, 2012. Umeå.

Patel, R. & Davidson, B. (2003). *Forskningsmetodikens grunder: att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. (3., [uppdaterade] uppl.) Lund: Studentlitteratur.

Pettersson, A & Klapp Ekholm, A, m.fl. (2010). *Bedömning för lärande: - en grund för ökat kunskande*. Stockholm: Stiftelsen SAF i samarbete med Lärarförbundet

Statens skolverk. (2008). *Skolverkets allmänna råd 2008, Den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen : allmänna råd och kommentarer*. Linköping: Linköpings universitet.

Stukát, S. (2005). *Att skriva examensarbete inom utbildningsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur.

Widerberg, K (2002). *Kvalitativ forskning i praktiken*. Lund: Studentlitteratur

Elektroniska källor

Aspeflo, U. (2007) Vad är det för skillnad? Olika pedagogisk grundsyn leder till olika sätt att bemöta barn med autism. *Pedagogiskt Perspektiv AB*. (Elektronisk) Hämtad 2013-10-21, tillgänglig: http://media.pedagogisktperspektiv.se/2010/09/artikel_5_vad_ar_det_for_skillnad.pdf

Asp-Onsjö, L. (2011) Dokumentation, styrning och kontroll i den svenska skolan. *Educare*. Hämtad 2013-09-16, tillgänglig:

http://dspace.mah.se/bitstream/handle/2043/12505/Onsjo_Dokumentation_Educare_11.2.pdf?sequence=2

Björklund, J., Sirén, E., Jansson, B., Knape, A & Valtersson, M. (2013-06-03) Tio förändringar som ska rädda den svenska skolan. *Dagens Nyheter*. (Elektronisk) Hämtad 2013-09-17 tillgänglig: <http://www.dn.se/debatt/tio-forandringar-som-ska-radda-den-svenska-skolan/>

Borg, J & Tobé, T (2013-02-14). ”Moderaterna vill införa betyg redan i årskurs tre”(Elektronisk) *Dagens Nyheter*. Hämtad 2013-05-16, tillgänglig: <http://www.dn.se/debatt/moderaterna-vill-infora-betyg-redan-i-arskurs-tre>

Linder, M (2012-11-13) ”Jan Björklund, betyg, skriftliga omdömen och lärares dokumentationsuppdrag”. [Blogginlägg] Hämtad 2013-09-16 tillgänglig: <http://marielinder.wordpress.com/2012/11/13/jan-bjorklund-betyg-skriftliga-omdomen-och-larares-dokumentationsuppdrag/>

Leijnse, E (2013-03-22) ”Från teknikstrul till matteproblem och klassråd”. *Sydsvenskan*. (Elektronisk) Hämtad 2013-09-17, tillgänglig: <http://www.sydsvenskan.se/sverige/fran-teknikstrul-till-matteproblem-och-klassrad/>

Karlsson, G (2013-02-06). ”Björklund slopar IUP i årskurs 6-9”. *Skolvärlden.se* (Elektronisk) Hämtad 2013-09-15, tillgänglig: <http://www.skolvarden.se/artiklar/bjorklund-slopar-iup-i-arskurs-6-9>

Samuelsson, J (2011-03-08) ”IUP, ett verktyg eleverna måste förstå”. *Skolverket.se* (Elektronisk) Hämtad 2013-09-20, tillgänglig: <http://www.skolverket.se/skolutveckling/forskning/bedomning/relationer-larande/iup-ett-verktyg-som-eleverna-maste-forsta-1.125924>

Skolverket. (2007). ”Hur används individuella utvecklingsplaner? En studie efter införandet av nya bestämmelser”. (Elektronisk) Hämtad 2013-09-14, tillgänglig: http://www.skolverket.se/om-skolverket/visa-enskild-publikation?_xurl=http%3A%2F%2Fwww5.skolverket.se%2Fwtpub%2Fws%2Fskolbok%2Fwpubext%2Ftrycksak%2FRecord%3Fk%3D1723

Skolverket. (2010). ”Individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen i grundskolan- implementeringsinsatser.” (Elektronisk) Hämtad 2013-09-16, tillgänglig: http://www.skolverket.se/om-skolverket/visa-enskild-publikation?_xurl=http%3A%2F%2Fwww5.skolverket.se%2Fwtpub%2Fws%2Fskolbok%2Fwpubext%2Ftrycksak%2FRecord%3Fk%3D2351

Skolverket (2011) ”Nya språket lyfter!” (Elektronisk) Hämtad 2013-05-18, tillgänglig: http://www.skolverket.se/polopoly_fs/1.150335!Menu/article/attachment/11%2006%2027%20Spr%C3%A5ketlyfter_diagnos.pdf>

Skolverket (2013) ”IUP- en utmaning för läraren” (Elektronisk) Hämtad 2013-09-27,

tillgänglig: <http://www.skolverket.se/skolutveckling/forskning/didaktik/relationer-larande/iup-en-utmaning-for-lararen-1.206819>

Persdotter, M (2005-03-31). ”Individuella utvecklingsplaner för alla elever i grundskolan” (Utbildningsdepartementet). *Mynewsdesk*. Hämtad 2013-09-15, tillgänglig: <http://www.mynewsdesk.com/se/view/pressrelease/38879>

Petterson, J (2012-04-11) ” IUP en stor tidstjuv för lärarna”. *Skolvärlden.se* (Elektronisk) Hämtad 2013-09-15), tillgänglig: <http://www.skolvärlden.se/artiklar/iup-en-stor-tidstjuv-f%C3%B6r-l%C3%A4rarna>

Ridderlind, I. (2012). Elevperspektiv på bedömning för lärande (Masteruppsats). Stockholm: Institutionen för matematikämnet och naturvetenskapsämnenas didaktik, Stockholms universitet. Hämtad 2013-09-15, tillgänglig: <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:651138/FULLTEXT01.pdf>

Riksdagen. (2013-10-23) ”Betänkande 2013/14:UbU5 Minskade krav på dokumentation i skola”. (Elektronisk) Hämtad 2013-10-24, tillgänglig: <http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Utskottens-dokument/Betankanden/Arenden/201314/UbU5/>

Robertsson, C (2013-02-26). ”Låt lärare vara lärare och skola vara skola - En utredning om lärares arbetssituation i Jönköpings kommun läsåret 2012/13”. (Elektronisk) Hämtad 2013-09-14,

tillgänglig:[http://www.lararforbundet.se/web/lokhem/jonkoping.nsf/files/EB2F2F5E40DEF20EC1257B210051F2C2/\\$FILE/Latlararevaralarare.pdf](http://www.lararforbundet.se/web/lokhem/jonkoping.nsf/files/EB2F2F5E40DEF20EC1257B210051F2C2/$FILE/Latlararevaralarare.pdf)

Utbildningsdepartementet. (2008-01-15). ”En individuell utvecklingsplan med skriftliga omdömen”. (Elektronisk) Hämtad 2013-09-16, tillgänglig: <http://www.regeringen.se/sb/d/10120/a/95933>

Utbildningsdepartementet. (2013-02-06).” Kraftigt minskad byråkrati för lärare”.
(Elektronisk) Hämtad 2013-09-17, tillgänglig:
<http://www.regeringen.se/sb/d/16843/a/208665>

Vallberg Roth, A-C. (2009) Styrning genom bedömning av barn. *Educare*. Hämtad 2013-
09-16, tillgänglig:
http://dspace.mah.se/bitstream/handle/2043/10715/Vallberg_Roth_%20Educare_2009_2_3.pdf?sequence=2

Bilaga 1

Mall för intervjufrågor

- Hur länge har du arbetat som lärare?
- Hur ofta gör du en bedömning av dina elevers prestationer?
- Är eleverna medvetna om när du gör en bedömning?
- Kan du ge exempel på hur du går tillväga vid bedömning av elever?
- Hur tror du att eleverna upplever att bli bedömda?

Utbildningsministern Jan Björklund föreslår att regeringen ska slopa IUP i åk 6-9. När det gäller årskurs 1-5 blir IUP kvar, men ska istället för en gång per termin göras en gång varje läsår.

- Vill du beskriva hur du upplever IUP:ns funktion?
- Hur tror du att bedömningen istället kommer att ta form? Kommer det att finnas någon mall, hur kommer du att dokumentera elevens arbetsinsatser?
- Vilka fördelar/nackdelar ser du med färre IUP:er? Vaför?
- Tror du att eleverna kommer att påverkas av att ha färre IUP:er? Hur?
- Tror du att din undervisning kommer att förändras utan IUP? På vilket sätt?
- Vad tycker du om förslaget som helhet?
- Finns det något annat du vill lägga till?

Tack för din medverkan.